

Registratielast verminderen met ZIRE

Ziekenhuizen leggen jaarlijks zeer uitgebreid verantwoording af over de kwaliteit van de geleverde zorg. Dit levert vooral een enorme registratielast op en wordt door zorgverleners vaak als weinig relevant ervaren. Alle betrokkenen in de zorg zijn het eens over de noodzaak van kwaliteitsmetingen en het afleggen van verantwoording hierover, maar vinden dat dit op een meer zinvolle wijze moet worden ingevuld. Het [Radboudumc](#) ontwikkelde daarom ZIRE (Zinvolle Registratie).

Een andere manier van verantwoording

De roep om minder administratieve lasten en een andere manier van verantwoording in de zorg neemt alsmaar toe. In 2019 pleitte de Raad voor Volksgezondheid en Samenleving (RVS) ervoor dat zorgverleners moeten kunnen bepalen wat zinvolle verantwoordingsinformatie is en niet de partijen die om verantwoording vragen. Ondanks landelijke ontregelprogramma's is het in de afgelopen jaren niet gelukt om de administratieve lasten voor zorgverleners terug te dringen. De ervaren last is onveranderd gebleven en in een aantal sectoren zelfs verder toegenomen.

Met [ZIRE](#) laat het Radboudumc zien dat met goed leiderschap, doorzettingsvermogen en samenwerking met alle partijen (patiënten, zorgverleners, beleidsmakers, verzekeraars, overheid) vermindering van registratielast mogelijk is.

"We zijn met de verpleegkundigen een dag meegelopen en heel specifiek gaan kijken naar letterlijk alle vinkjes die zij moesten zetten. En ik viel steil achterover door wat zij allemaal moeten vinken. En gewoon alles geschraapt, gewoon eruit."

- Arts Radboudumc -

Eigenaarschap van kwaliteit

Bij ZIRE wordt het eigenaarschap van kwaliteit volledig teruggegeven aan de zorgverleners op de werkvloer. Zij werken met een zelf geformuleerde kernset van kwaliteitsindicatoren, zie ook [dit artikel](#). Overige kwaliteitsindicatoren en -registraties worden losgelaten. De kernset bevat indicatoren die door verpleegkundigen

en artsen zijn geselecteerd, omdat ze van toegevoegde waarde zijn voor patiënten en daadwerkelijk gebruikt worden voor kwaliteitsverbetering.

Verkorting registratietijd

Van 2018 tot 2020 is het op de Intensive Care (IC) afdeling van het Radboudumc gelukt om de registratietijd met een half uur te reduceren per zorgverlener per dienst. Vanaf 2021 is het project uitgebreid naar zeven regioziekenhuizen met hetzelfde resultaat.

De aanpak bij de verschillende ziekenhuizen was verschillend. Er werd gekeken welke aanpak het beste resultaat geeft en er is geleerd van elkaar. Zo zijn in het Radboudumc alle kwaliteitsnormen tegelijk vervangen door een kernset van indicatoren die vanuit en samen met de medewerkers is samengesteld. Bij andere ziekenhuizen is gekozen voor een andere en soms meer geleidelijke aanpak. Bij Radboudumc is ZIRE nu op de IC al geheel afgerond en succesvol geïmplementeerd.

Het roer om

De IC-afdelingen hebben onder de vlag van ZIRE het roer omgegooid. Verpleegkundigen en artsen werken op een nieuwe, andere, manier aan kwaliteit van zorg:

Daadwerkelijke impact op de werkuloer

ZIRE heeft de registratietijd voor IC-professionals gehalveerd tot 30 minuten per dienst. Zorgverleners ervaren meer betrokkenheid en nemen meer eigenaarschap voor het kwaliteitsproces. De reductie van registratielast heeft niet geleid tot verminderde kwaliteit van zorg. Welk effect ZIRE heeft op het werkplezier is niet aangetoond, wellicht dat dat op de langere termijn nog naar voren komt.

“Ik sta volledig achter ZIRE en denk dat het begin is van een brede beweging in de zorg van ontregelen. Zinloze registraties moeten weg en alle nieuwe registraties zouden altijd getoetst moeten worden of ze onomstotelijk nuttig zijn voordat ze worden ingevoerd. Ik denk dat ZIRE voor altijd in ons gedachtegoed moet blijven ook bij managers en beleidsmakers.”

- Zorgprofessional Radboudumc-

Vertrouwen, doorzettingsvermogen en draagvlak

Radboudumc merkte dat je voor een succesvol verandertraject rekening moet houden met een aantal dingen:

Benodigde cultuuromslag

Om een verandertraject succesvol te maken is ook een cultuuromslag nodig. Radboudumc merkte dat het loslaten van registraties en routines niet vanzelf gaat. Dit heeft tijd nodig. Ook het vertrouwen krijgen in elkaar, als zorgverleners onderling. Als er bij een kwaliteitsindicator niets is ingevuld, mag je erop vertrouwen dat je collega van de dienst ervoor alle controles heeft uitgevoerd en er geen bijzonderheden zijn.

Het verschil maken

Bij het Radboudumc IC waren een aantal elementen cruciaal om de benodigde veranderingen zichtbaar en voelbaar te maken in het primair proces: leiderschap, lef, bestuurlijk draagvlak, doorzettingsvermogen en continue aandacht voor de cultuuromslag. Daarnaast is samenwerking met alle partijen en stakeholders essentieel. Denk daarbij aan patiënten, verzekeraars, IGJ.

Meer weten?

Wil je meer weten of heb je vragen over dit Koploperinitiatief? Neem contact op met Marieke Zegers

Marieke Zegers

Associate Professor

024 - 36 19 269

marieke.zegers@radboudumc.nl